

Sygn. akt: III U 104/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 maja 2014r. w O.

sprawy z odwołania T. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 14.01.2014r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. W. prawo do emerytury począwszy od dnia 3 stycznia 2014 roku,
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 17.12.2013r. T. W. złożył w ZUS, wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 14.01.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił mu prawa do tego świadczenia uznając, że nie udowodnił wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

T. W. decyzję tę zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że do okresów pracy w szczególnych warunkach winien mieć zaliczony okres zatrudnienia w (...) w O., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że T. W. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Do okresów pracy w szczególnych warunkach ZUS nie zaliczył odwołującemu okresu pracy w (...) w O. od 02.06.1976r. do 31.05.1993r., podnosząc, że świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach zostało wystawione w dniu 21.09.2001r., gdy spółdzielnia już nie istniała. ZUS wskazał, że w aktach znajduje się też świadectwo z 21.09.2001r. wystawione przez (...) Sp. z o.o. w O., jednak zakład ten jest jedynie przechowawcą dokumentów po byłej (...).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie T. W. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), gdyż urodził się on 3.01.1954 roku. Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zasadniczo okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Wobec zakwestionowania przez ZUS przedłożonych przez odwołującego świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, zasadniczą kwestią wymagającą przesądzenia w przedmiotowej sprawie było rozstrzygnięcie, czy odwołujący w spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Na powyższe okoliczności Sąd przesłuchał świadków oraz odwołującego w charakterze strony, przeprowadził też dowód z dokumentów z akt osobowych.

Świadek K. P. zeznał, że był prezesem (...) w O. od początku do końca jej istnienia. Potwierdził on z całą stanowczością, że odwołujący w (...) w O. był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony. Jeździł S. z przyczepą. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, a nawet więcej.

Podobnej treści zeznania złożył świadek J. W. (1). Również ten świadek potwierdził, że odwołujący pracował w (...) w O. w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego, jeździł S. z przyczepą. Świadek dodał,

że w firmie były tylko samochody ciężarowe. Odwołujący przewoził materiały sypkie, nawozy sztuczne, chemię dla roślin. Charakter jego zatrudnienia nie zmieniał się. Świadek dodał, że on pracował w takim samym charakterze jak odwołujący i uzyskał prawo do wcześniejszej emerytury, ale dopiero na skutek odwołania do Sądu.

Zeznania świadków w pełni korespondują z zeznaniami odwołującego T. W., który zeznał, że w trakcie całego zatrudnienia w (...) tj. przez prawie 17 lat pracował wyłącznie jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony. Zajmował się przewożeniem towarów z wagonów, materiałów budowlanych, opałowych, środków chemicznych. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, często również w sobotę i niedzielę. Poza pracą kierowcy innych czynności nie wykonywał.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadkowie są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadkowie pracowali razem z odwołującym, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy w spornym okresie. Sąd przeprowadził też dowód z dokumentów z akt sprawy J. W. (2) o prawo do emerytury o sygn. akt III U 716/12, których analiza wskazuje, że uzyskał on prawo do wcześniejszej emerytury z uwzględnieniem pracy w warunkach szczególnych w (...) w O..

Zeznania świadków korespondują też w pełni z dokumentami z akt osobowych. Z umowy o pracę z dnia 02.06.1976r. wynika, że T. W. został przyjęty do pracy z dniem 02.06.1976r. na stanowisko kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. (vide akta osobowe). Powyższe potwierdza również zakres czynności i obowiązków kierowcy (vide akta osobowe), jak też ogólne świadectwo pracy z dnia 31.05.1993r., znajdujące się w aktach osobowych. Również w adnotacji w legitymacji ubezpieczeniowej (vide k. 42 a.s.), w rubryce dotyczącej rodzaju wykonywanej pracy i stanowiska, wskazywano za każdym razem „kierowca”.

Powyższe dokumenty Sąd uznał za wiarygodne, gdyż nie budziły one wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy i korespondowały z dowodami osobowymi.

Reasumując powyższe Sąd doszedł do przekonania, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach należy odwołującemu zaliczyć cały okres zatrudnienia w (...) w O. od 02.06.1976r. do 31.05.1993r. tj. łącznie 16 lat, 11 miesięcy i 29 dni. W tym okresie T. W. pracował w szczególnych warunkach jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony są wyszczególnione w wykazie A dziale VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

T. W. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat tj. łącznie 25 lat, 9 miesięcy i 19 dni, osiągnął wiek 60 lat w dniu (...) i nie przystąpił do OFE.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 14.01.2014r. i przyznał T. W. prawo do emerytury począwszy od dnia (...) tj. od ukończenia 60 roku życia, dopiero bowiem tego dnia odwołujący spełnił ostatnią z wymaganych przesłanek nabycia prawa do emerytury.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich

okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornym okresie jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Przedłożone przez odwołującego na etapie postępowania przed organem rentowym świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach były dotknięte brakami formalnymi. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.